

Dosarul nr. 1ra-1205/2016

**Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E**

22 iunie 2016

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

mun. Chișinău

Nicolae Gordilă

Liliana Catan

Ion Guzun

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Comrat, D. Georgieva, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 28 ianuarie 2016, în cauza penală în privința lui

*Topal Vitali Nicolai, născut la
25.06.1992, originar și locuitor în r-nul
Vulcănești, s. Cișmichioi, str. Mira 11,*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.08.2015 - 25.09.2015;

Instanța de apel: 27.10.2015 - 28.01.2016;

Instanța de recurs: 17.05.2016-22.06.2016;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Vulcănești din 25 septembrie 2015, cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, Topal Vitali a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin.(1) Cod penal la 1 (unu) an închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal pedeapsa cu închisoare stabilită a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

2. Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a constatat că Topal Vitali, la 06 ianuarie 2013, aproximativ orele 19.00, fiind împreună cu Cioban Anatolie în încăperea barului „Встреча”, amplasat pe str. Lenin, s. Cișmichioi, r-nul Vulcănești, și fiind ambii în stare de ebrietate alcoolică, în prezența altor persoane străine, care se odihneau în bar, fără nici un motiv au început o ceartă, totodată, exprimându-se reciproc cu înjurături nerușinate și prin aceasta, au împiedicat acestei instituții de a funcționa în mod normal.

În procesul certei, Topal Vitali și Cioban Anatolie, arătând bravura lor în

stare de ebrietate și avînd ca scop soluționarea rapidă a conflictului care a apărut între ei, urmărind scopul săvîrșirii acțiunilor huliganice, grosolan încălcînd ordinea publică și aratînd nerespectarea față de societate, cu obrăznicie deosebită, au inițiat bătaie între ei, aplicînd unul altuia o mulțime de lovituri cu mîinele pe diferite părți ale corpului. În cadrul bătăliei apărute, ei au întors masa, la care anterior s-au odihnit, în urmă cărui fapt s-a stricat vesela aflată pe masă, fapt care a adus la încetarea temporară a activității normale a barului „Встреча”. Însă, după observațiile privind încetarea acțiunilor lor ilegale primite de la persoanele care se odihneau în bar, persoanele indicate au părăsit locul unde a apărut incidentul.

În aceeași zi, la 06 ianuarie 2013, dar deja aproximativ la ora 21.00, Topal Vitali și Cioban Anatolie, din nou s-au întors în barul „Встреча”, avînd ca scop petrecerea personală, între care peste un anumit interval de timp, din motivul relațiilor ostile între ei, iarăși a apărut conflict, care a trecut în bătălie reciprocă, la care ei ambii acționînd din intenții huliganice, aratînd nerespectarea față de societate, grosolan încălcînd ordinea publică, cu obrăznicie deosebită și în prezența altor persoane străine, care se odihneau în bar, au început să aplice unul altuia o mulțime de lovituri cu mîinele pe diferite părți ale corpului, ceea, ce iarăși a dus la încetarea temporară a activității normale a barului „Встреча”. După observațiile privind încetarea acțiunilor lor ilegale, primite de la persoanele care se odihneau în bar, persoanele indicate au părăsit locul unde a apărut incidentul.

Astfel, Topal Vitali prin acțiunile sale a săvîrșit infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal - *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică și care se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.*

3. Nefiind de acord cu sentința adoptată a declarat apel avocatul Cimpoș Vladimir în numele inculpatului Topal Vitali solicitînd casarea parțială a acesteia, doar în partea pedepsei, cu stabilirea în privința inculpatului a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității sau amendă.

În motivarea apelului avocatul a indicat:

-la stabilirea pedepsei inculpatului instanța de judecată nu a ținut cont de circumstanțele care atenuază vinovăția acestuia și anume, recunoașterea vinovăției în acest sens fiind depusă cererea cu privire la examinarea cauzei în procedura specială în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală.

-instanța de judecată a ignorat și existența altor circumstanțe care atenuază vinovăția inculpatului, și anume săvîrșirea de către acesta pentru

prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave; prezentarea benevolă a învinutului la organul de urmărire penală; caracteristica pozitivă la locul de trai al inculpatului.

- sancțiunea art. 287 alin. (1) Cod penal prevede trei forme de pedeapsă: munca neremunerată în folosul comunității, amenda și închisoare. Astfel, instanța de judecată în sentința sa nu a motivat neaplicarea în privința inculpatului a pedepsei sub formă de amendă sau muncă neremunerată în folosul comunității.

4. Prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Comrat din 28 ianuarie 2016, s-a dispus admiterea apelului declarat, casarea parțială a sentinței, în partea stabilirii pedepsei, cu emiterea unei noi hotărâri prin care:

Lui Topal Vitali recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa sub forma de amendă în mărime de 700 unități convenționale.

Totodată lui Topal Vitali i s-au adus la cunoștință prevederile art. 64 alin. (3) Cod penal.

În rest sentința a fost menținută.

4.1 În argumentarea soluției adoptate instanța de apel, audiind părțile, inclusiv procurorul care a pledat pentru admiterea apelului declarat, a constatat că de către instanța de judecată a fost dată o apreciere corectă faptei inculpatului, vinovăția căruia în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal nici nu s-a contestat, și se confirmă prin materialele dosarului și prin probele administrate atât în cadrul urmăririi penale cât și a celor stabilite în ședința de judecată a instanței de fond.

În același timp, Colegiul a reiterat că instanța de judecată ilegal a stabilit inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a acesteia, considerînd-o extrem de aspră.

Instanța de apel, făcînd trimitere la prevederile art. 2,61,75 Cod penal, art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală și Hotărîrea Plenului CSJ RM nr. 8 din 11.11.2013 „*Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale*”, a menționat, că aceste prevederi nu au fost respectate de către instanța de fond care nu a motivat stabilirea pedepsei sub forma de închisoare, cu toate că sancțiunea legii penale prevede și alte forme de pedeapsă.

După cum rezultă din materialele dosarului, inculpatul Topal Vitali, pentru prima dată a săvârșit infracțiune intenționată, care este una mai puțin gravă, se caracterizează pozitiv la locul lui de trai, și-a recunoscut vinovăția și s-a căit de cele săvârșite, cauza a fost examinată în procedura simplificată

prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală, astfel, Colegiul a considerat că este posibil de a aplica în privința inculpatului pedeapsa sub formă de amendă, care reieșind din circumstanțele cauzei, corespunde criteriilor generale de individualizare a pedepsei, este potrivită cu caracterul infracțiunii și oferă posibilitatea corectării și reeducării vinovatului.

5. Împotriva hotărârii menționate declară recurs ordinar procurorul, care invocând temeiul prevăzut de art. 427 alin.(1) pct. 10 Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie menținută sentința.

În motivarea recursului procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 61 Cod penal, invocă că la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că acesta este o persoană predispusă la comiterea infracțiunilor. În privința lui a fost pornită urmărirea penală încă pe 2 cazuri, dintre care una este în curs de examinare în instanța de judecată iar a doua cauză se află la faza de urmărire penală, ceea ce confirmă faptul că Topal Vitali nu regretă comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Colegiul menționează că în conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că acesta este vădit neîntemeiat.*

Colegiul penal reține că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și critică decizia instanței de apel numai cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului, temei încadrat în prevederile art.427 alin.(1) pct.10 Cod de procedură penală.

Analizând temeiul invocat, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiul consideră, că în prezenta speța acesta nu și-a găsit confirmarea, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. art. 61,75,76,78 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia prin rechizitoriu.

Așa cum se reține în doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având

deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, avînd ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvîrșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmînd ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvîrșite.

Astfel, conform alin. (1) art. 75 Cod penal, *persoanei recunoscută vinovată de săvîrșirea unei infracțiuni, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.*

Deci, conform criteriilor generale de individualizare a pedepsei instanța de judecată trebuie să respecte toate cerințele prevăzute de legea penală ce asigură aplicarea față de inculpat a unei pedepse echitabile, legale și individualizate. Neglijarea unora din aceste criterii, la stabilirea pedepsei, constituie temei pentru casarea hotărîrii de către instanța ierarhic superioară în procedura prevăzută de legea procesual penală pentru căile de atac.

Conform dispoziției art. 61 Cod penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvîrșit infracțiuni, cauzînd anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, avînd drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni, atît din partea condamnaților, cît și din partea altor persoane. Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.*

Prin urmare, este de menționat că sancțiunea art. 287 alin. (1) Cod penal prevede posibilitatea aplicării în mod alternativ a următoarelor pedepse: 1) *amendă în mărime de la 200 la 700 unități convenționale*; 2) *muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore*; 3) *închisoare de pînă la 3 ani*.

Potrivit prevederilor art. 75 alin. (2) Cod penal, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvîrșirea infracțiunii, se stabilește numai

în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Concluzia instanței cu privire la aplicarea unei pedepse mai aspre urmează a fi motivată.

Colegiul penal constată că instanța de apel a adoptat o decizie argumentată cu respectarea criteriilor generale de individualizare a pedepsei, luând în considerație toate circumstanțele concrete ale cauzei, caracterul și gravitatea infracțiunii comise, care este una mai puțin gravă, motivul și scopul celor comise, personalitatea vinovatului și anume că acesta nu are antecedente penale, a contribuit la descoperirea infracțiunii comise, vinovăția a recunoscut-o solicitând examinarea cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, se căiește sincer de cele comise.

Mai mult ca atât, rămîne neclară poziția procurorului care, conform procesului verbal al ședinței de judecată, în ședința instanței de apel a solicitat admiterea apelului declarat în numele inculpatului, considerînd posibilă aplicarea în privința acestuia a unei pedepse mai blînde (f.d. 157 verso), pentru ca ulterior să depună recurs asupra deciziei instanței de apel solicitînd casarea acesteia și menținerea sentinței instanței de fond. În aceeași ordine de idei se menționează că cele expuse de procuror în recursul său nu au relevanță în cauza dată, or art. 8 alin.(1) Cod penal prevede că *persoana acuzată de săvîrșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atîta timp cît vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărîre judecătorească de condamnare definitivă*. Toate aceste momente certifică faptul că recursul declarat de procuror este unul pur formal.

Reieșind din cele expuse, Colegiul concluzionează: instanța de apel a pronunțat o decizie legală, întemeiată și motivată, stabilind o pedeapsă aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, contribuind la reeducarea inculpatului, la formarea unei atitudini pozitive a acesteia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, argumentul invocat de recurent privind înăsprirea pedepsei prin menținerea sentinței urmînd a fi declarat neîntemeiat.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, la care se face referință, prin urmare nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, din care considerente se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DE C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Comrat, D. Georgieva, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 28 ianuarie 2016, în cauza penală în privința lui Topal Vitali, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 13 iulie 2016.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun